

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

## IZPITNI KATALOG

### IZOBRAŽEVALNI PROGRAM

### BOLNIČAR-NEGOVALEC

#### IME IZPITE ENOTE

#### STORITEV IN ZAGOVOR

#### IZPITNI CILJI

Na izpitu kandidat/ka izkaže naslednje poklicne in ključne kompetence:

- upoštevanje predpisov o varnosti in zdravju pri delu,
- ločevanje odpadkov v skladu s predpisi socialnovarstvene ustanove,
- celostno obravnavanje uporabnika v skladu s poklicno etiko,
- izvajanje aktivnosti nege in oskrbe,
- racionalna raba energije, delovnih sredstev (material, pripomočki) in časa,
- uporabljanje strokovne terminologije,
- komuniciranje v skladu s principi kakovostne medsebojne komunikacije,
- vodenje ustrezne dokumentacije nege in oskrbe.

#### IZPELJAVA IZPITA

Izpit je sestavljen iz storitve in zagovora.

Kandidat opravlja storitev v socialnovarstvenem zavodu. Izvaja nego in oskrbo uporabnika v skladu s strokovnimi standardi. K opravljanju storitve pristopi urejen v skladu s predpisi socialnovarstvene ustanove. Pri izvajanju nege in oskrbe pri uporabniku, kandidat uporablja pripomočke, ki so na razpolago na oddelku, kjer izvaja storitev. Kandidat izvaja nego in oskrbo pri uporabniku, ki mu je dodeljen naključno.

Storitev traja od 4 do največ 6 ur. Kandidat, pri celostni obravnavi uporabnika, opravi eno ali več intervencij nege in oskrbe, v skladu s kompetencami bolničarja- negovalca. Ob izvajanju storitve izpolnjuje dokumentacijo o negi in oskrbi uporabnika.

Kandidat pred zagovorom izdelava in odda poročilo o negi in oskrbi uporabnika.

Zagovor obsega predstavitev uporabnika in utemeljitev ene ali več izvedenih intervencij nege in oskrbe, pri čemer uporabi izdelano poročilo o negi in oskrbi uporabnika. Zagovor izpita traja največ 20 minut.

## IZKAZANE POKLICNE KOMPETENCE

Kandidati izkazujejo znanja in kompetence, ki so jih usvojili pri obveznih in izbirnih strokovnih modulih.

Poklicne kompetence	Znanja, spretnosti in veščine
<p>Priprava kandidata, uporabnika in pripomočkov za delo Komunikacija bolničarja-negovalca s uporabnikom, svojci, sodelavci, mentorjem Skrb za varnost in zdravje pri delu Poročanje in dokumentiranje</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Ustrezna psihofizična priprava kandidata na delo,</li> <li>• ustrezna psihofizična priprava uporabnika na izvajanje posamezne intervencije nege in oskrbe,</li> <li>• ustrezno pripravi pripomočke za izvajanje intervencij nege in oskrbe,</li> <li>• ustrezno pripravi prostor za izvajanje intervencij nege in oskrbe,</li> <li>• upošteva kodeks poklicne etike,</li> <li>• racionalno rabi energijo, delovna sredstva (material, pripomočke) in čas,</li> <li>• ustrezno komunicira s uporabniki, svojci, sodelavci, mentorjem,</li> <li>• izvaja ukrepe za preprečevanje okužb,</li> <li>• ustrezno izvaja higieno rok: umivanje in razkuževanje rok, uporaba rokavic in upoštevanje tehnike nedotikanja,</li> <li>• pri delu uporablja ustrezno osebno varovalno opremo,</li> <li>• primerno vzdržuje, čisti, razkužuje medicinsko- tehnične in negovalne pripomočke, delovne površine,</li> <li>• pri delu upošteva predpise o varnosti in zdravju pri delu,</li> <li>• pravilno ravna z nevarnimi snovmi, pravilno ločuje in transportira odpadke,</li> <li>• poroča odgovorni medicinski sestri, mentorju in dokumentira v dokumentacijo nege in oskrbe,</li> <li>• izdelava in predstavi poročilo o negi in oskrbi.</li> </ul>

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti dihanje in krvni obtok ter vzdrževanje normalne telesne temperature</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Opazuje dihanje,</li> <li>• poroča o odstopanjih pri dihanju,</li> <li>• ukrepa pri odstopanjih v zvezi z dihanjem v okviru kompetenc,</li> <li>• vzdržuje primerno mikroklimo,</li> <li>• pozna normalne vrednosti dihanja, pulza telesne temperature in odstopanja,</li> <li>• meri dihanje, pulz, telesno temperaturo,</li> <li>• poroča in dokumentira izmerjene vrednosti dihanja, pulza, telesne temperature ter izvedene intervencije nege in oskrbe.</li> </ul>
<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti prehranjevanje in pitje</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pripravi uporabnika na hranjenje,</li> <li>• pri hranjenju in pitju namesti uporabnika v ustrezen položaj,</li> <li>• izvaja pomoč pri hranjenju in pitju uporabniku z normalnim požiralnim refleksom,</li> <li>• vodi bilanco tekočin,</li> <li>• izvaja ukrepe prve pomoči pri zadušitvi</li> <li>• hrani slepega in slabovidnega uporabnika z normalnim požiralnim refleksom,</li> <li>• izvaja tehtanje uporabnika,</li> <li>• poroča in dokumentira o količini zaužite hrane, tekočine, posebnostih ter izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi s prehranjevanjem in pitjem.</li> </ul>
<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti izločanje in odvajanje</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Namešča posteljno posodo in urinsko steklenico, prazni urinsko vrečko,</li> <li>• izvaja nego in oskrbo uporabnika z inkontinenco,</li> <li>• pozna normalne vrednosti pri izločanju, odvajanju in odstopanja,</li> <li>• izvaja nego in oskrbo uporabnika pri bruhanju in prekomernem znojenju,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z izločanjem in odvajanjem.</li> </ul>
<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti gibanje in ustrezna lega</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Uporabnika namešča v različne položaje v postelji, pozna zaplete dolgotrajnega ležanja, izvaja ukrepe za preprečevanje nastanka razjede zaradi pritiska in drugih posledic dolgotrajnega ležanja,</li> <li>• varno premešča uporabnika s postelje na invalidski voziček in obratno,</li> <li>• varno premešča uporabnika iz postelje na transportni voziček in obratno,</li> </ul>

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

	<ul style="list-style-type: none"> <li>• skrbi za lastno zdravje in upošteva načela ergonomije pri dvigovanju in premeščanju uporabnika,</li> <li>• pozna različne pripomočke in njihovo uporabo za dvigovanje in premikanje uporabnika,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z gibanjem in ustrezno lego.</li> </ul>
Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti spanje in počitek	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozna značilnosti negovalne enote, stanovanjske enote, bolniške sobe, izvaja mehanično čiščenje in razkuževanje bolniške postelje,</li> <li>• ureja zasedeno in nezasedeno bolniško posteljo,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi s spanjem in počitkom.</li> </ul>
Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti oblačenje in slačenje	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Upošteva higienske standarde v zvezi z rokovanjem in transportom perila,</li> <li>• izvaja pomoč uporabniku pri oblačenju in slačenju,</li> <li>• izvaja pomoč uporabniku pri izbiri ustrezne obutve in obuvanju,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z oblačenjem in slačenjem.</li> </ul>
Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti osebna higiena in urejenost	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozna funkcije kože, normalno stanje kože, spremembe na koži in vidnih sluznicah, izvaja higieno ustne votline in zob,</li> <li>• izvaja umivanje zobne proteze,</li> <li>• izvaja nego rok in nohtov,</li> <li>• izvaja umivanje nog in nohtov,</li> <li>• izvaja posteljno kopel,</li> <li>• izvaja umivanje do pasu,</li> <li>• izvaja anogenitalno nego,</li> <li>• izvaja prhanje sede, leže,</li> <li>• izvaja umivanje las in lasišča,</li> <li>• izvaja britje brade pri moškem,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z osebno higieno in urejenostjo uporabnika.</li> </ul>
Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti komunikacija, odnosi z ljudmi in izražanje čustev, občutkov ter potreb	<ul style="list-style-type: none"> <li>• S uporabnikom se pogovarja in ga posluša,</li> <li>• izvaja pomoč uporabniku pri komuniciranju,</li> <li>• poroča in dokumentira o odstopanjih in izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z življenjsko aktivnostjo komunikacija, odnosi z ljudmi in izražanje čustev, občutkov ter potreb.</li> </ul>

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti izražanje duhovnih potreb</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozna in upošteva duhovne potrebe uporabnika, spoštuje stanovalčeve pravice do izbire, odločanja, dostojanstva in zasebnosti,</li> <li>• omogoča uporabniku dostop do verskih obredov,</li> <li>• poskrbi za zasebnost in mirno okolje ob izraženi želji uporabnika ob pogovoru z duhovnikom,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z življenjsko aktivnostjo izražanje duhovnih potreb.</li> </ul>
<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti razvedrilo in rekreacija</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Spodbuja uporabnika k izvajanju razvedrilnih dejavnosti in rekreacije v okviru njegovih zmožnostih in po navodilih nadrejenih (varnost),</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z življenjsko aktivnostjo razvedrilo in rekreacija.</li> </ul>
<p>Pomoč uporabniku pri življenjski aktivnosti delo in ustvarjalna zaposlitev</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Spodbuja uporabnika k opravljanju koristne zaposlitve v okviru njegovih zmožnostih,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe v zvezi z življenjsko aktivnostjo delo in ustvarjalna zaposlitev.</li> </ul>
<p>Nega in oskrba uporabnika pri različnih obolenjih</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Pozna značilnosti staranja,</li> <li>• v okviru kompetenc izvaja nego in oskrbo uporabnika z najpogostejšimi bolezenskimi stanji v starosti: demenca, depresija, bolezni srca in ožilja, obolenja dihal, nevrološka obolenja, maligna obolenja, sladkorna bolezen, obolenja gibal in bolezni odvisnosti,</li> <li>• izvaja nego in oskrbo uporabnika s kroničnimi obolenji v okviru kompetenc,</li> <li>• izvaja nego in oskrbo oseb s posebnimi potrebami v okviru kompetenc,</li> <li>• prepozna neposredne nevarnosti za življenje,</li> <li>• izvaja temeljne postopke oživljanja,</li> <li>• izvaja nego umirajočega in oskrbo umrlega,</li> <li>• poroča in dokumentira o izvedenih intervencijah nege in oskrbe pri različnih obolenjih.</li> </ul>

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

## OCENJEVANJE

### MERILA OCENJEVANJA

Merila ocenjevanja in število točk se prilagodijo opravljanju vrste storitev in zagovor.

Področje ocenjevanja	Merila ocenjevanja	Število točk
<b>1 načrtovanje</b>	Načrtovanje izvedbe ene ali več intervencij nege in oskrbe uporabnika.	5
<b>2 izvedba</b>	Priprava kandidata, uporabnika, materiala in prostora.	5
	Komunikacija s uporabnikom.	5
	Skrb za varnost in zdravje pri delu.	10
	Strokovnost izvedbe.	35
	Ureditev uporabnika, pripomočkov, prostora, izvajalca po končanem delu.	5
<b>3 vodenje dokumentacije</b>	Poročilo o negi in oskrbi uporabnika.	5
<b>4 zagovor</b>	Predstavitev uporabnika in izvedbe ene ali več izvedenih intervencij nege in oskrbe uporabnika.	10
	Utemeljitev ene ali več izvedenih intervencij nege in oskrbe uporabnika.	20
<b>SKUPAJ</b>		<b>100</b>

### 5.2. PREDLOG PRETVORBE TOČK V OCENO

Številčna ocena	Število točk
odlično (5)	88-100
prav dobro (4)	75-87
dobro (3)	62-74
zadostno (2)	50-61

## PRIMER

### Primeri storitev:

- Pomoč pri hranjenju uporabnika.
- Pomoč pri osebni higieni uporabnika.
- Urejanje stanovalčeve postelje.
- Pomoč pri gibanju uporabnika.
- Pomoč uporabniku pri izločanju in odvajanju.
- Merjenje dihanja, pulza, telesne temperature.
- Nega umirajočega uporabnika.

Tema zaključnega izpita: **NEGA IN OSKRBA UPORABNIKA**

Naslov storitve: **HRANJENJE UPORABNIKA Z NORMALNIM POŽIRALNIM REFLEKSOM**

Kandidat pripravi uporabnika na hranjenje, ga hrani ob upoštevanju diete in primerne temperature hrane. V primeru zapleta odreagira v skladu s strokovnimi smernicami. Po hranjenju uporabnika uredi, dokumentira izvedbo in posebnosti ter poroča nadrejenemu.

### Zagovor

Kandidat s pomočjo poročila predstavi potrebe uporabnika po negi in oskrbi ter opravljeno delo, ki ga je pri uporabniku izvajal.

### Primer ocenjevalnega lista

Področje ocenjevanja	Merila ocenjevanja	Podrobna merila ocenjevanja	Število točk	Doseženo št. točk
1. Načrtovanje	Načrtovanje izvedbe ene ali več intervencij nege in oskrbe uporabnika.	Kandidat načrtuje izvedbo intervencij nege in oskrbe po življenjskih aktivnostih ter potek dela glede na potrebe uporabnika po negi in oskrbi.	5 4 3 0	

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

<b>2. Izvedba storitve</b>	Priprava kandidata, uporabnika, materiala in prostora.	Kandidat sebe in uporabnika fizično in psihično pripravi na storitev ob upoštevanju etičnih načel, uporablja osebno varovalno opremo. ustrezen material, ki ga pravilno razporedi in pripravi prostor.	5 0	4	3	
	Komunikacija s uporabnikom.	Kandidat med izvajanjem storitve komunicira s uporabnikom, ga vključuje v delo.	5 0	4	3	
	Skrb za varnost in zdravje pri delu.	Kandidat deluje v skladu s pravili preprečevanja okužb in v skladu z načeli varnosti in zdravja pri delu.	10 0	7	5	
	Strokovnost izvedbe.	Kandidat strokovno izvede storitev. Izvedeno storitev dokumentira v skladu s standardi in strokovnimi smernicami. Poroča o posebnostih in odstopanjih.	25 0	20	13	
	Ureditev uporabnika, pripomočkov, prostora, izvajalca po končanem delu.	Kandidat po opravljeni storitvi uredi uporabnika, pripomočke, prostor in sebe.	5 0	4	3	
<b>3. Vodenje dokumentacije</b>	Poročilo o negi in oskrbi.	Kandidat izdelava poročilo o negi in oskrbi uporabnika.	5	4	3	0
<b>4. Zagovor</b>	Predstavitev uporabnika in izvedbe intervencij nege in oskrbe uporabnika.	Kandidat predstavi potrebe uporabnika po negi in oskrbi ter izvedeno storitev.	10 0	7	5	
	Utemeljitev izvedenih intervencij nege	Kandidat odgovarja na zastavljena vprašanja, ki se	20 0	15	10	

SREDNJE POKLICNO IZOBRAŽEVANJE (SPI)  
BOLNIČAR-NEGOVALEC

	in oskrbe uporabnika.	nanašajo na opravljeno storitev.		
<b>SKUPAJ</b>			<b>100</b>	

**PRILAGODITVE ZA KANDIDATE S POSEBNIMI POTREBAMI**

Konkretne prilagoditve za posameznega kandidata se določijo v skladu s pravili za kandidate s posebnimi potrebami glede na vrsto in stopnjo primanjkljaja, ovire oz. motnje.